BISETVS. Ἐρεῖδε] ἐρείδειν μεταφορικῶς, οὐχ ἁπλῶς τὸ ἐνδίειν, ἀλλὰ τὸ σώματος, καὶ μεθ' ὁρμῆς, καὶ βίας, καὶ μεγάλης ὀπιθυμίας ἐνδίειν. ἀπὸ τοῦ ἐρεπόντων, καὶ ἐπιπερεισθομένων τῶν κώπας. καὶ ἐρείδειν φασὶν οἱ Ἀθηναῖοι πᾶν τὸ σώματος γινόμενον. Σουίδας. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ πρὸς ἔριν ἀντιβαίνειν, καὶ ἀνθίστασθαι, καὶ ὠθεῖν. καὶ τὸ στοιβάζειν. καὶ τὸ ἐδραιοῦν. πρὸς ὃ τῶν Κωμικοῖς, ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, ὁμωνύμως λαμβάνει. Εὐστάθιος.

Σχόλια. Οἷον δὲ κύψας.] δηλῶν τὰς χήμαλας ἀδηφαγίαν ἀπὸ δηλοῖ. Ὥσπερ παλαιστής.] δηλῶν τοὺς παλαιστὰς μιμεῖται διαρρεμβόμενος ἐν τῷ κυλίειν τὴν κόπρον. παραβαλὼν δὲ ἀντὶ τοῦ χαλάσας τοὺς προσθίους ὀδόντας. Ὥσπερ οἱ τὰ χοινία.] οὕτως φησὶν κινούμενος, ὥσπερ οἱ τὰ μεγάλα χοινία ἐργαζόμενοι τῷ πλείονι ὅλῳ τῷ σώματι καὶ δυνάμει ἐργάζονται. Συμβάλλοντες] συμπλέκοντες, τοὺς δὲ ἐκάλουν καὶ χοινιοσυμβόλους. καὶ κάκοσμον. δικαίως τὰ τοιαῦτα ἐνθυμήματα, κάκοσμα ὄντα. χῶτου πότ' ἐστίν. ἐπεὶ ἓν ἕκαστον τῶν ὀρνέων ἀνάκειται θεῶν τινὶ, ὡς ἀετὸς τοῦ Διὶ, τίνος δὲ τοῦ ἐστιν. οὐκ ἔστιν οὗ τῆς Ἀφροδίτης φησίν. ἐπεὶ αὖτη μὴ μύροις χαίρει, ὁ δὲ δυσώδης ὄστιν. Προσβολή.] ἡ ζημία ἡ τῶν δαίμονος ἐργή. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ζῶον. ζημίαν εἶπε καταρώμενος ἑαυτῷ. Διὸς καταιβάτου.] καταιβάτης τιμᾶται Ζεὺς, διὰ τὸ καταβιβάζειν τοὺς κεραυνούς. ἢ ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν δι' ἔρωτα τῶν γυναικῶν. παίζει ὁ καταβάτου καλῶν, ἐπεὶ κόπροις τρέφει ὁ κάνθαρος.

CHR. Παραβαλὼν τοὺς γομφίους.] Laxans anteriores dentes: Non vulgare est in hoc significatu hoc verbum. Sed ex veteribus Grammaticis docemur παραβάλλεσθαι esse παύεσθαι, translatúmque esse à remis. Ait enim Sudas παραβαλεῖν esse remum laxare: paulò post ne discedat à metaphora dixit συμβάλλοντες & προσβολὴν, vbi συμβάλλειν est connectere, & qui funes illos nectebant dicti sunt χοινιοσύμβολοι. Omnino innuit corporis incuruationem quam pandiculationem possumus vocare. Sic συμβαλεῖν ἔπη κακὰ dixit Sophocles pro λοιδορεῖν, quia verba conseruntur, imò disseruntur & mutantur. At verò προσβολὴν dixit pro pœna vel dira dearum ira & verè ζημία. Nam & antiquum prouerbium habemus (puta ὀνειροκριτικὸν) quod sic habet, κόπρῳ καθεσθεὶς ζημίας ἔξεις τρόπους. Sanè mihi videtur respexisse ad illud παλαιστὴς παραβαλὼν, est enim προσβολὴ athletarum iunctura & cohæsio. Χ' ὥτου ποτ' ἐστὶν] Malè hæc distincta sunt, illud enim, οὐκ οἶδα quod sequitur, distinguendum ὑποστιγμῇ & ad priora referendum, vt dicat: Neque scio quis deorum nobis hoc monstri inuexit, Neq; enim Veneris est aut Gratiarum. Itaque verba hæc adhuc sunt, Alterius famuli, quæ continuanda etiam videntur ad illa vsque, ἐγὼ δὲ τὸν λόγον. Διὸς καταιβάτου] Iupiter καταιβάτης & descensor indigitabatur, siue quia fulmina de cęlo in terras mittat, siue quia descendat in amores mulierum. Fuit autem ara dicata Ioui καταιβάτῃ, teste Pausania in Eliacis prioribus. Romulus Amazæus Elicium vertit. Sanè ludit poeta in voce καταιβάτου propter Scarabęum qui infimis fimis & spurcis oletis vescitur.

ΕΤ. Οὐκοῦν ἂν εἴδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
Νεανίας δοκησίσοφος. τὸ δὲ πρᾶγμα τί;
Ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κἆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ
Ἰωνικός τις φησὶ παραγαθήμενος,
Δοκεῖν μοὶ ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίττει,
Ὡς κεῖνος ἀναιδῶς τὴν ἀπατίλιν ἐσθίει.
Ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.
Οἰ. Ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις,
Καὶ τοῖσιν ἀνδρείοισι, καὶ τοῖς ἀνδράσι,
Καὶ τοῖς ὑπὲρ τούτοισιν ἀνδράσι φράσω.
Καὶ τοῖς ὑπερλωρέκεσιν ἐπὶ τούτοις μάλα.
Ὁ δεσπότης μου μαίνει καινὸν ἔρπον,
Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ἕτερον καινὸν πάνυ.
Δι' ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων,
Ὠδὶ κεχηνὼς, λοιδορεῖ τὸν Διί.
Καὶ φησὶν, ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλεύει ποιεῖν.
Κατάθου τὸ κόπρημα. μὴ κόπρος τὴν Ἑλλάδα.
Εὐ εὐ,
Σιγήσατ' ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

ALT. *Hoc nempe si quis spectet adolescens catus*
Et falsi sapiens, inquiet, Quid hoc rei est?
Quorsum iste scarabæus? dein vir suggeret
Assessor illi tale quiddam Ionicus,
Hoc in Cleonem ritè coniectum reor,
Vt qui impudenter vesceretur stercore.
Sed introibo & Cantharo potum dabo.
VER. *Ego verò homullis, pumilis, puellulis*
Viris q̃, & aliis grandioribus viris,
Adultioribus q̃ sermonem volo
Conserere: Herus solennia insanit meus,
Non more vestro, verùm inaudito & nouo.
Namq̃ ore hianti interdiu cœlum tuens
Incusat vsq̃ & pipulo differt Iouem.
Aitque, Quid molire? scopas Iuppiter
Depone, & auffer Græciam peruerrere.
Manete vos,
Tacete, vocem audire visus sum mihi.

Σχόλια. Οὐκοῦν ἂν εἴδη τῶν θεατῶν.] ἐνταῦθα θέλων τὴν ὑπόθεσιν δηλῶσαι, σκώπτει τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοκερδεῖς καὶ φιλοδίκους καὶ φιλολοιδόρους. φήσει γὰρ πάντως εἰς τῶν θεωμένων βλέπων τὸν κάνθαρον πρὸς τὸν κάνθαρον πεποίηκεν Ἀριστοφάνης. εἶτα ἀλλὰ ἐλλόγιμος δοκῶν εἶναι, λέγει πάντως τὸν Κλέωνα θέλει σκῶψαι ὁμοίως ὄζοντα ἀπῷ. ταῦτα δὲ λέγει τοὺς θεατὰς διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους εἰς μαθεῖν τὴν ὑπόθεσιν. ἐστέον δὲ, ὡς βυρσοπώλης ἦν ὁ Κλέων, αἱ δὲ βύρσαι δύσοσμοι. Τὴν ἀπατίλιν ἐσθίει.] ἀντὶ τοῦ ἤσθιεν. ἀποθανὼν γὰρ ἦν ὁ Κλέων. ἀπατίλη δὲ, ἡ ἀνθρωπίνη κόπρος. ἢ τὸ ἀπόζυσμα τῶν βυρσῶν τὸ μικρὸν, ὃ ἐκβάλλει ὑπὸ τῶν σκυτέων. Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς] διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μαινομένους μανίαν δικανικήν. Τὸ κόπρημα] τὸ κόσμηρον. Τὸ κάρον. ᾧ εἰώθασιν ἀποκαθαίρειν τὰς ῥύπους τῶν οἰκιῶν. Τὸ δὲ μὴ κόπρος, ἀντὶ τοῦ ἔρημον οἰκητόρων μὴ ποιεῖ δηλῶν τὸν πόλεμον.

CHR. Οὐκοῦν ἂν εἴδη.] Hic habes Protasin. Nam accingit se ad narrationem, sed interim notat Athenienses tanquam auaros, litigiosos & derisores, & occurrit obiectioni quam fingit fieri à spectatoribus, inter quos iuuenes insimulat arrogantiæ & δοκησισοφίας. Eò tamen properat semper vt Cleonem quem Attico melle (quod est λοιδορεῖν) perlinit, non à se, sed à quibusuis potius